

Tiedoksi pääkaupunkiseudun työmaavesiohje

VD/184/11.00.01.01/2024

JV/ES

Asia

Työmaavesien ympäristölle aiheuttaman kuormituksen hallitsemiseksi on laadittu pääkaupunkiseudun yhteinen työmaavesiohje. Helsingin ja Espoon kaupungeilla sekä HSY:llä on aikaisemmin ollut käytössään omat erilliset ohjeensa, joihin myös Vantaa on työmaavesien hallinnasta ohjeistaessaan tukeutunut. Viranomaistoiminnan yhtenäistämiseksi sekä urakoitsijoiden asiointiin helpottamiseksi katsottiin tarpeelliseksi laatia yksi yhteinen ohje koko pääkaupunkiseudun alueelle.

Rakennustyömaat ovat yksi suurimmista hulevesien haitta-ainekuormituksen lähteistä kaupungeissa. Työmaavesien aiheuttama kuormitus rakennusvaiheessa on moninkertaista verrattuna valmiiseen kaupunkialueeseen. Puutteellisesti käsiteltyjä ja kokonaan käsittelemättömiä työmaavesiä luonnehtivat mm. korkeat kiintoaine- ja öljypitoisuudet, kohonneet ravinnepitoisuudet ja korkea tai alhainen pH.

Työmaavesien haittavaikutukset luonnonvesissä ovat moninaisia. Korkeat kiintoainepitoisuudet liettävät kalojen kutusoraikkoja sekä rantoja ja pohjia, tukehduttavat pohjaeläimiä ja heikentävät vesikasvien kasvu. Alhainen tai liian korkea pH on erittäin haitallista vesieläimille, etenkin niiden nuoruusvaiheille, ja korkeat öljypitoisuudet ovat myrkyllisiä vesieläimille ja aiheuttavat haittaa linnuille. Vaikka yksittäinen rakennustyömaa on kestoaltaan rajallinen, rakennustyömaiden aiheuttama vesistökuormitus pääkaupunkiseudulla on toistuvaa ja samoja vesistöjä kuormittavaa, sillä kaupunkiympäristössä on jatkuvasti meneillään lukuisia rakennushankkeita.

Työmaavesiohje on lyhyt ja useita kompromisseja sisältävä. Ohjeessa korostetaan haittojen ennaltaehkäisyä, hyvää suunnittelua, asianmukaista työmaaveden käsittelyä, järjestelmien huoltoa ja työmaiden omavalvontaa. Ohjeen liitteessä 1 annetaan lisätietoa muun muassa yleisesti käytössä olevista työmaavesien hallintamenetelmistä. Liite 2 on tehty helpottamaan työmaavesien laadun havainnointia.

Ohjeen laatimisen yhteydessä pääkaupunkiseudun kaupungit ovat valmistelleet käytettävissä olevan aineiston perusteella erillisen karttatason kunkin kaupungin avoimeen karttapalveluun. Karttataso on nimeltään ”herkät vesikohteet”. Karttatason tarkoituksena on helpottaa suunnittelijoita ja urakoitsijoita tunnistamaan kohteet, joiden työmaavesien hallinnassa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta. Näin herkimvät vesiluontokohteet pyritään suojaamaan ympäristövahingoilta ja nuhraantumiselta. Herkät vesikohteet -karttataso kattaa mm. erittäin uhanalaisen meritaimenen tiedossa olevat esiintymisalueet.

Ohjetta työstettäessä pääkaupunkiseudun kaupunkien infran ja rakentamisen organisaatioille, rakennusalan yrityksille, konsulteille, tutkijoille, ELY-keskukselle, ympäristöyhdistyksille ja ympäristöministeriölle annettiin mahdollisuus vaikuttaa ohjeen sisältöön mm. pyytämällä lausuntoja. Lisäksi ohjeen käytäntöjä ja suosituksia laadittaessa on perehdytty tutkimuskirjallisuuteen ja pääkaupunkiseudun pienvesien veden laatuun sekä vertailtu käytäntöjä ja ohjeistusta kuntien ja eräiden hankkeiden tuottamien materiaalien lisäksi mm. Ruotsiin.

Ohje on tarkoitus ottaa välittömästi käyttöön. Tavoitteena on jalkauttaa ohjetta aktiivisesti ja seurata, miten vesienkäsittelyn taso rakennuskohteilla parantuu ohjeistuksen perusteella. Ohjetta on tarkoitus tarpeen mukaan päivittää saatujen kokemusten perusteella.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje ja sen liitteet 1 ja 2 löytyvät HSY:n internetsivuilta:

<https://julkaisu.hsy.fi/paakaupunkiseudun-tyomaavesiohje.html>

Vantaan herkät vesikohteet löytyvät Vantaan karttapalvelusta:

kartta.vantaa.fi – Kiinteistöt ja rakentaminen – Rakentamisrajoitteet – Herkät vesikohteet

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 6.2.2024 § 11

Ympäristöpalveluiden päällikön va. esitys:

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto päättää merkitä pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Eeva Somerkoski, puh. 040 768 0359

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)